

prima instanță: Gh. Sratulat
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 2ra-2436/16

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Storojuc împotriva Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” cu privire la încasarea compensației lunare viagere, încasarea datoriei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”, admis apelul declarat de Ivan Storojuc, casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 aprilie 2016 și pronunțată în partea dată o nouă hotărâre

constată:

La 17 august 2015 Ivan Storojuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” cu privire la încasarea compensației lunare viagere, încasarea datoriei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 22 decembrie 2012, s-a produs un accident de muncă, în urma cărui dânsul a rămas invalid de gradul III - dezabilitate cu pierderea capacității de muncă în proporție de 40 %.

Motivează că conform p. 8 din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă nr. 2 din 21 ianuarie 2013, întocmit de către inspecția muncii, care este unica autoritate competentă de a cerceta și constata accidente de muncă grave sau mortale, s-a constatat doar vinovăția pârâtului în producerea accidentului de muncă.

Afirmă că la 30 iunie 2015, SA „Moldtelecom” a recepționat cererea prealabilă din care s-a admis doar plata indemnizației unice pentru reducerea capacității de muncă, conform art. 18 din Legea nr. 186 din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

Indică, că conform extrasului din contul salariatului, salariul mediu constituie suma de 3 914 lei, calculat pe o perioadă de 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii accidentului de muncă. Conform certificatului de dezabilitate și

capacitate de muncă, Ivan Storojuc și-a pierdut 40 % din capacitatea de muncă, ceea ce este egal cu 1 565 lei.

Menționează că conform prescripțiilor medicale ale Centrului Oftalmologie „MICROHIRURGIA OCHIULUI”, pentru minimalizarea durerilor în ochiul drept îi este indicat să urmeze încă o operație, costul căruia începe de la 73 000 ruble rusești /echivalentul a 25 000 lei MD, care poate fi făcută, cel mai aproape, în Federația Rusă, orașul Cebocsar.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1418 Cod civil, pct. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 426 din 26 aprilie 2004 cu privire la aprobarea modului de calculare a salariului mediu,

Solicită încasarea compensației lunare viagere, a datoriei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Ivan Storojuc a depus o cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat repararea prejudiciului material prin încasarea din contul pârâtului a compensației lunare viagere în sumă de 2 111,37 lei, ce corespunde celor 40 % din venitul anterior asigurat, datoria formată din neplata lunară a compensației cerute pentru perioada din data producerii accidentului până la emiterea hotărârii judiciare, achitarea cheltuielilor necesare pentru tratamentul medical echivalent în lei moldovenești a sumei de 130 700 ruble rusești și repararea prejudiciului moral în sumă de 70 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 aprilie 2016, a fost admisă parțial acțiunea lui Ivan Storojuc.

A fost încasat de la SA „Moldtelecom” în beneficiul lui Ivan Storojuc costul tratamentului medical în sumă de 39 157,72 lei, valoarea prejudiciului moral în sumă de 45000 lei. Pretențiile privind încasarea compensației lunare viagere în sumă de 2 111,37 lei și încasarea datoriei formate pentru neplata compensației în sumă de 39 157,72 lei, au fost respinse ca neîntemeiate. Totodată a fost încasat din contul SA „Moldtelecom” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1274,73 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016 a fost respins apelul declarat de SA „Moldtelecom”, admis apelul declarat de Ivan Storojuc, casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 aprilie 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă cerința privind încasarea venitului ratat din salariu în mărime de 76009, 32 lei și a compensații lunare viagere în mărime de 2111,37 lei. În rest, a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 aprilie 2016.

La 05 august 2016 SA „Moldtelecom” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 21 iulie 2016 prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerându-o ilegală și neîntemeiată.

Menționează că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și nu a aplicat normele dreptului material care ar trebui să fie aplicate.

Invocă că prima instanță corect a apreciat și a respins întemeiat cerința lui Ivan Storojuc privind încasarea de la SA „Moldtelecom” a venitului ratat din salariu nerealizat sub formă de compensație lunară viageră în sumă de 2111, 37 lei și datoria formată pentru neachitarea acestei în suma de 76009 lei 32 bani. La fel prima instanță corect a reținut prevederile Legii asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr 756-XIV din 24 decembrie 1999, care la rândul său în art. 2 al.5) indică că: asigurător pentru accidente de muncă și boli profesionale este Casa Națională de Asigurări Sociale și structurile teritoriale ale acesteia în sarcină căreia este pusă achitarea indemnizațiilor de invaliditate, pensiilor și altor plăți pe această linie, respectiv și indemnizația viageră pretinsă de intimat, urma să fie achitată de către CNAS.

Precizează că după producerea accidentului de muncă în cauză SA „Moldtelecom” a reacționat prompt asupra situației create și a acordat lui Ivan Storojuc două ajutoare materiale pentru efectuarea operației chirurgicale necesare și tratamentului în sumă totală de 9.000,00 lei.

Explică că urmează a se ține cont de prescripția medicală din 09 iulie 2013 a Centrului oftalmologie „Microchirurgia Ochiului” anexate de către intimat la materialele dosarului.

Indică că în prescripția dată, la capitolul „Diagnoză și Recomandări ” vizavi de textul tipărit pe calculator, sunt implicate înscrisuri făcute cu pixul prin care este scris „Стоимость операции 75 000 руб ”, iar cu un rând mai jos „Стоимость операции 73 000 руб”.

Afirmă că nu este clar de către cine sunt efectuate respectivele înscrisuri și de ce lipsesc numele, prenumele și prenumele tatălui ale persoanei care a aplicat, asupra lor și ștampila medicului.

Suplimentar celor relevate, indică că nu este clar când au fost efectuate înscrisurile în cauză, odată cu întocmirea prescripției de către medic sau ulterior, de către altă persoană.

Menționează că la capitolul „Recomandări”, medicul a indicat doar „Консультация рефракционново хурурга” și nu scrie nimic despre necesitatea operației.

Consideră că documentele prezentate instanțelor ierarhic inferioare în susținerea pretențiilor înaintate, sunt dubioase și nu probează corespunzător cuantumul și prețul tratamentului real necesar intimatului. La fel, indică că din materialele dosarului nu rezultă că cel mai potrivit loc și preț pentru efectuarea operației este orașul Ceboksarî din Federația Rusă.

Subliniază că este exagerat și nu este probat corespunzător prejudiciul moral admis de către instanțele ierarhic inferioare, conform prevederilor art. 1422,1423 Cod civil.

Consideră că la determinarea cuantumului prejudiciului moral, atât prima instanță cât și instanța de apel s-a limitat doar la anumite circumstanțele formale fără să pătrunde în esența problemei și fără a se baza pe careva dovezi și probe concrete, care rezonabil ar confirma cuantumul prejudiciului moral admis.

La 26 octombrie 2016 SA „ Moldtelecom ” a depus cerere de precizare a cererii de recurs.

Sușține că instanța de apel a evitat să se expune vizavi de argumentele importante aduse de către reprezentatul SA „Moldtelecom” în susținerea poziției sale, după cum prevede art. 130 CPC.

Indică că reprezentantul SA „Moldtelecom” a atras atenția instanței de apel asupra faptului că modalitatea aplicării de către Ivan Storojuc a calculului indemnizației viagere cu titlu de salariul nerealizat, practic coincide cu formula din p. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 1101 din 17 octombrie 2001 privind aprobarea Regulamentului privind stabilirea indemnizației de invaliditate pentru accidente de muncă sau boli profesionale.

Precizează că unica diferență este că Ivan Storojuc califică aceasta indemnizație ca venit ratat cu titlu de salariu nerealizat și pretinde achitarea ei din contul SA „Moldtelecom”. Totodată p. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 1101 din 17 octombrie 2001 stabilește că mărimea indemnizației pentru gradul III de invaliditate se stabilește după formulă: $MI = (2/3 S_m - P) \times R\%$, unde: R% este procentul pierderii capacității de muncă, Mi - reprezintă mărimea indemnizației de invaliditate, Sm salariul mediu asigurat pe ultimele 6 luni, premergătoare lunii în care s-a produs accidentul de muncă și P - mărimea pensiei de invaliditate stabilită de organele de asigurării sociale de stat.

Relevă că art. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 1101 din 17 octombrie 2001 prevede că indemnizația se stabilește la cererea solicitantului, în baza documentelor din dosarul lui de pensionare, prin decizia conducerii organelor teritoriale ale CNAS și se achită pe toată perioada în care asiguratul beneficiază de pensie de invaliditate, din data depunerii cererii, și se plătește cumulativ cu pensia.

Sușține că nu este clar din care motiv SA „Moldtelecom” trebuie să fie obligată la achitarea acestei indemnizații, pretinse de Ivan Storojuc, întrucât p. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 1101 din 17 octombrie 2001 impune această sarcină organelor teritoriale ale CNAS. În acest sens ce tine de încasarea indemnizației pretinse, rezultă că Ivan Storojuc a invocat instanței diferite titluri, care de fapt constituie una și aceeași indemnizație, care de altfel, poate fi pretinsă atât de la SA „Moldtelecom” cât și de la CNAS.

Analizând situația creată, reiese că Ivan Storojuc după accidentul de muncă, pe care l-a avut de suferit, a primit indemnizația unică în mărime de 144 860 lei, achitată de către SA „Moldtelecom”, primește pensie de invaliditate și suplimentar pretinde la încasarea indemnizației viagere cu titlu de salariul nerealizat de la SA „Moldtelecom”, ajungând în total la un venit, care depășește salariul pe care l-a avut până la accidentul de muncă.

Consideră că pretenția lui Ivan Storojuc privind încasarea de la SA „Moldtelecom” a indemnizației viagere cu titlu de salariul nerealizat, reprezintă încercarea îmbogățirii fără just temei, care a fost acceptată de către instanța de apel.

Precizează că un alt moment important invocat de către reprezentatul SA „Moldtelecom” și pe care instanța de apel a omis să-l aprecieze la adoptarea deciziei sunt prevederile art. 1418 alin. (3) Cod civil, care indică că la determinarea salariului (venitului) ratat nu se iau în considerație pensia de invaliditate, stabilită

persoanei vătămate în cu vătămarea sănătății și nici alte indemnizații sau sume, plătite pe linia asigurărilor sociale de stat.

În acest context, relevă că chiar dacă SA „Moldtelecom” ar fi trebuit să plătească indemnizația viageră solicitată de Ivan Storojuc, consideră că instanța urma să micșoreze suma totală dispusă încasării de la SA „Moldtelecom” și anume, suma de 144 860 lei 00 bani, achitată benevol de către SA „Moldtelecom” la 05 august 2015 cu titlu de indemnizație unică, la cererea reclamantului.

Menționează că suma de 144 860 lei 00 bani, ar trebui să fie luată în considerație de către instanța de apel cât la determinarea cuantumului indemnizației viagere atât și la depunerea altor încasări de la SA „Moldtelecom”.

La 25 octombrie 2016 intimatul Ivan Storojuc, a depus referință la cererea de recurs declarată de SA „Moldtelecom” prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei recurate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 15 august 2016, careva date despre recepționarea acesteia de către recurent, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Moldtelecom” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SA „Moldtelecom”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Moldtelecom” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu